

2023 **הקאמרטה**
2024 **הישראלית ירושלים**
מנהל מוזיקלי: אבנר בירון

LA TEMPESTA DEI SOLISTI / סולנים בטערה

INTERWINED STRINGS / כלים שלובים

הקאמרטה הישראלית ירושלים / מנהל מוזיקלי: אבנר בירון

נגני התזמורת

קינור ראשון נטשה שר* מתן דגן* כרמלה ליימן*** פטרי בוברובסקי רומן יוסופוב מיכאל פֶבֶיה אליקום זלצמן°	ויולה נתנאל לאבסקי** שולי ווטרמן** סרגיי דובוב בוריס רימר אדוארד שובייב	חליל ענת נצרתי° שני שגיא°	קין יער אלון ראובן** מיכאל אלטשולר
קינור שני אדוארד רזניק** הדס פבריקנט*** אומרי צח מיכאל קונצביץ' קרן שושני סמדר שידלובסקי	צ'לו צבי אורליאנסקי** מרינה כץ** אלכסנדר סינלינקוב*** אסתר וילךרס	קלרנית שירה אליסך** עידו אזרד°	חצוצרה רז ארד° דן ורון°
	קונטרבס קיריל בייקוב*** קיריל סובלוב°	בסון מאוריצי פאזז** יולצין קרוס סדיו	טימפני קרן פנפימן־זהבי** *כנר ראשי **נגן מוביל ***משנה לנגן מוביל °נגן אורח

חברי העמותה וחברי הוועד המנהל / פרופ' רות ארנון, נשיאת כבוד

עו"ד יאיר גרין*, יו"ר | יעקב אייזנך*, פרופ' רות ארנון*, פרופ' שלמה בידרמן, דוד בלומברג*, ד"ר יורם בלשר*, פרופ' אבי בן בסט, רו"ח תלמה ברבשק-קנולר, פרופ' בני גיגר*, ד"ר רויטל הולנדר*, אפרת ימין גרשוני*, אילן דה פריס*, פרופ' משה הדני*, גרשון זוהר, רות חשין*, משה מיכלס*, פרופ' מנחם פיש, ד"ר שמואל קבילי*, רו"ח רענן קופי*, פרופ' אורי קרשון, אלי שחר, ד"ר לאה שמיר-שנאן*, ברוך שלו, דב שפיר

צוות ההיגוף

מנהל כללי בועז שחורי **מנהל אדמיניסטרטיבי** מיכאל קונצביץ' **מפיקה** שרה טיילור דוד **רכז תוכני מוזיקה** ד"ר רון מרחבי **שיווק** אורנה יצחק **מנהלת מכירות** דגן פדר **מנהל משרד ועוזר מנכ"ל** אלון שניר **מנהלי במה** אחיעד בכר, ואלרי אקסינוב **טכנאי הקלטות** איתן שמאי **הנהלת חשבונות** שרית יצחקי **יעוץ משפטי** עו"ד עמי פולמן

מחלקת מנויים: *3926 / 1-700-55-2000 / בימים א'-ה' 17:00-09:00

משרד התזמורת: רח' דוד המלך 26, ירושלים / טל: 02-5020503 / פקס: 02-5020504
כתובתנו באינטרנט: www.jcamerata.com / אימייל: info@jcamerata.com

כתיבת התוכנית: ד"ר רון מרחבי, בני הנדל **עיצוב גרפי:** חגית מימון
צילום: מרקו בורגרייב, יוסי צבקר, בועז ארד, ג'וליאן מינו אראטו, אגה טומאזק

סירקו את הקוד והצטרפו לקבוצת הוואטסאפ השקטה לעידוכונים והטבות בלעדיות

LA TEMPESTA DEI SOLISTI | 6 | סולנים בסערה

כלים שלובים INTERWINED STRINGS

- איתן שמייסר**
מנצח (ישראל-רומניה)
ארז עופר כינור (ישראל-גרמניה)
אדריאן לה מארקה ויולה (צרפת)
- רייך ווהן ויליאמס** (1872-1958)
מתוך סרנדה בלה מינור (15')
Prelude (Andante sostenuto) / Romance (Andantino - Appassionato)
- אנטונין דבוז'ק** (1841-1904)
רומנצה לכינור ולתזמורת,
אופ' 11 (12')
- ג'ורג'ה אנסקו** (1881-1955)
פנטזיה פסטורלית לתזמורת (10')
- מקס ברוך** (1838-1920)
רומנצה לויולה ולתזמורת,
אופ' 85 (9')
- וולפגנג אמדאוס מוצרט** (1756-1791)
סימפוניה קונצ'רטנטה לכינור,
ויולה ולתזמורת, ק' 364 (30')
- Ethan Schmeiser**
conductor (Israel-Romania)
Erez Ofer violin (Israel-Germany)
Adrien La Marca viola (France)
Ralph Vaughan Williams (1872-1958)
from Serenade in A minor (15')
Antonín Dvořák (1841-1904)
Romance for violin and orchestra,
op. 11 (12')
George Enescu (1881-1955)
Pastorale-Phantaisie for orchestra (10')
Max Bruch (1838-1920)
Romance for viola and orchestra,
op. 85 (9')
Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)
Sinfonia Concertante for violin,
viola and orchestra, K. 364 (30')

Allegro maestoso / Andante / Presto Allegro maestoso / Andante / Presto

Wednesday / 20:00 / 17.4.24 / רביעי

היכל התרבות אשקלון / Cultural Arts Center Ashkelon

כרטיסים: 08-6718777

Thursday / 20:00 / 18.4.24 / חמישי

אלמא מרכז אמנויות זכרון יעקב / Elma Arts Center Zichron Yaakov

Friday / 13:00 / 19.4.24 / שישי

מוזיאון תל אביב לאמנות, אולם רקנאטי / Tel Aviv Museum of Art, Recanati Hall

Saturday / 20:30 / 20.4.24 / שבת

מכון ויצמן למדע רחובות, אודיטוריום מיכאל סלע

Weizmann Institute of Science Rehovot, Michael Sela Auditorium

איתן שמייסר / מנצח

המנצח הישראלי איתן שמייסר מכהן מעונת 2021-2022 בתפקיד המנהל האומנותי באופרה הלאומית של בוקרשט, המצייתת מאה שנים להיווסדה. מ-2012 שמייסר שימש ראש הצוות המוזיקלי, המנצח ומנצח המקהלה באופרה הישראלית תל אביב יפו, שם ניצח על הפקות אופרה רבות וקונצרטים ברפרטואר למן הבארוק ועד למוזיקה בת־זמננו. שמייסר היה צ'מבלן ופסנתרן עם מיטב גופי הביצוע בישראל ועבד עם התזמורת הבולטות בארץ, כולל הקאמרה הישראלית ירושלים. בפילהרמונית הישראלית שמייסר שימש פסנתרן ועוזר למנצחים בהם זובין מהטה, קורט מאזור, גוסטבו דודמל, מארין אלסופ ומנפרד הונק. שמייסר בוגר האקדמיה הישראלית למוסיקה באוניברסיטת תל אביב בהצטיינות במגמת ניצוח מקהלה ותזמורת; תואר שני בניצוח השלים אצל מנדי רודן. איתן שמייסר שימש מנצח אורח בפילהרמוניקה פוצ'יניאנה, בית האופרה של לוקה (עיר הולדתו של פוצ'יני), פסטיבל פרוג'ה והפילהרמונית של חבל קלבריה (איטליה), בתזמורת הפילהרמונית ינאצ'ק, אוסטרטאוה (צ'כיה), בפסטיבל המוזיקה של פראג ובבתי האופרה של אודסה, שנגחאי ופוז'ו (סין).

אדריאן לה מארקה / ויולה

אדריאן לה מארקה נולד בצרפת ב-1989 למשפחת מוזיקאים. בהיותו בן ארבע החל את לימודי הפסנתר והוויולה; למד אצל ז'אן סולם ובהמשך בהדרכת טטיאנה מזורנקו וטביאה צימרמן. לה מארקה זכה בפרסים בין-לאומיים רבים, ביניהם בתחרויות ברהמס, פרימרוז וטרטיס. הוא היה סולן עם תזמורת רדיו צרפת, תזמורת הרדיו הלאומית של פולין, הסינפוניטה הונגריקנה, תזמורת המאה ותזמורת קפיטול טולוז. אלבומו הראשון "עונג אנגלי" (2016) זכה לשבחי העיתונות ולפרסי דיאפזון ד'אור, הרדיו הקלאסי של צרפת ובחירת מגזין גרמופון. "גיבורים", אלבומו השני (2020) כולל את הקונצ'רטו לוויולה מאת וולטון עם התזמורת הפילהרמונית המלכותית של לייז', נגנית בכורה בעולם לקונצ'רטו לוויולה מאת גריסי שנכתב במיוחד בשבילו וכן הקלטה ראשונה לנוסח לוויולה ולתזמורת של "רומיאו ויוליה" מאת פרוקופייב. אדריאן לה מארקה מנגן בוויולה מעשה ידי ניקולה ברגונזי (קרמונה, 1780), בהשאלת קרן בואנצ'ו.

ארז עופר / כינור

נולד בישראל, החל את לימודי הנגינה בכינור אצל אילונה פהר ומגיל צעיר הופיע על בימות הקונצרטים: זכה במקום הראשון בתחרות רשות השידור וכן הוזמן להופיע עם הכנר אייזק שטרן והפילהרמונית הישראלית. עופר התקבל לכיתתו של יוסף גרינגולד באוניברסיטת אינדיאנה, שם זכה במקום הראשון בתחרות ע"ש פגניני. לאחר שירותו הצבאי, עופר השתלם אצל ניקולס חומצ'נקו בבית הספר הגבוה למוזיקה בפרייבורג, גרמניה. ב-1989 זכה במדליית כסף בתחרות ע"ש המלכה אליזבת בבלגיה ובמדליית הזהב בתחרות ע"ש זינו פרנצ'סקטי בצרפת. הוא המשיך את לימודיו בבית הספר למוזיקה ג'וליאד בניו יורק אצל דורותי דליי הנודעת ולאחר שזכה בתחרות ARD לכינור במינכן, הוזמן לכהן בתפקיד הכנר הראשי בתזמורת הרדיו הבווארית בניצוח לורין מאזל. עופר אף שימש הכנר הראשי בתזמורת פילדלפיה והכנר הראשון ברביעיית כלי הקשת אמרנט באוהיו. מ-2002 הוא מכהן בתפקיד הכנר הראשי בתזמורת הרדיו של ברלין.

לאחר לימודיו במכללה המלכותית למוזיקה בלונדון ואצל בְּרוּך וראוול, החליט רייף ווהן ויליאמס עם חברו גוסטב הולְסְט לחשוף לעולם את מכמני מוזיקת העם הבריטית. כְּבֶרטוק וקוֹדְאי ההונגרים, השניים סרקו את האיים הבריטיים, תיעדו, עיבדו ופרסמו. כצפוי, הפולקלור נטמע גם ביצירות שהלחינו. ווהן ויליאמס ניגן מילדות בפסנתר ובכינור. ביצירותיו אופרות, בלטים, מוזיקה לתיאטרון ולסרטים, יצירות קוליות וקאמריות, פואמות סימפוניות, רפסודיות, פנטזיות, רומנסות ותשע סימפוניות. הסרנדה היא יצירתו הראשונה המשמעותית לתזמורת, מ-1898, במסורת ה**סרנדה** של הרומנטיקה המאוחרת, כמו יצירות בכותרת זו מאת ברהמס ודבוֹז'ק. השמעת הבכורה ליצירתו של ווהן ויליאמס התקיימה ב-1901, נגינת תזמורת העיר בורנמות'. לפנינו שניים מתוך חמשת פרקי הסרנדה: ה**פרלוד** הפותח, הקודר, וה**רומנצה** העדינה.

אנטונין דבוֹז'ק

רומנצה לכינור ותזמורת, אופ' 11

12 דקות

דבוֹז'ק הלחין את ה**רומנצה** לכינור לתזמורת ב-1873. כבני ארצו סמטנה וינאצ'ק, הוא ביקש להציג ביצירותיו מוטיבים ממורשות מכורתו בוהמיה ומורביה. מגיל צעיר פיתח קריירת כנר, ויולן ונגן עוגב - הוא תמרן בין משרת נגן עוגב בכנסייה, ויולן בתזמורת ומורה לפסנתר - אך מעז יצא מתוק: שיעורי הפסנתר הפגישוהו עם אָנה, לימים רעייתו ואם תשעת ילדיו, ועבודתו בתזמורת סללה את דרכו להלחנה, שהניבה תשע אופרות ותשע סימפוניות. נגינת הבכורה ליצירה התקיימה ב-1877. הרומנצה החד־פרקית, אנדנטה קון מוֹטו, הייתה במקור חלק מרביעיית כלי קשת. דבוֹז'ק והמו"ל זימרוק

סיכמו על פרסום הפרק האיטי במנותק ממנה, בנוסח לכינור ולפסנתר וכן לכינור ולתזמורת - שנשמע היום.

ג'ורג'ה אנסקו

פנטזיה פסטורלית לתזמורת

10 דקות

ב-1895 השלים אנסקו את לימודיו בווינה ועבר לפריז, שם למד בקונסרוטואר כינור וכן הלחנה אצל גבריאל פורה. הפטרונית והתומכת של אנסקו, הנסיכה אלנה ביבסקו - תלמידתו לפסנתר של אנטון רובינשטיין (אנסקו עצמו היה גם פסנתרן מוכשר, שהופיע לצד ז'אק טיבו בסונטה שחיבר לכינור ולפסנתר) - ערכה קונצרטים בְּוִיִּלה שלה בפריז בנוכחות מוזיקאים כגון ואגנר, ליסט, גונו ודביסי. סך־סאנס הציג שם את אנסקו בפני המנצח אדואר קולון, שהבטיח לו לכלול מיצירתו בסדרת הקונצרטים שלו: אכן, בתוך כמה שבועות, קולון ניצח על נגינת הבכורה ל**פואמה הרומנית** (על נעימות עם ממולדתו של אנסקו), בתיאטרון שאטלה ב-1898, יצירה שהתקבלה היטב. עם שובו לבוקרשט, אנסקו זכה לקבלת פנים אצל מלכת רומניה. ב-1898, המייסד והמנצח של התזמורת הפילהרמונית של בוקרשט הציע לאנסקו (בן ה-17) לכלול את הפואמה בתוכנית התזמורת - ובאותו מעמד אנסקו אף היה הסולן בקונצ'רטו לכינור מס' 1 מאת בְּרוּך. אדואר קולון הזמין מאנסקו יצירה נוספת לתזמורת: ב-1898 החל לכתוב מתווים ל**פנטזיה פסטורלית** לתזמורת קטנה, יצירה שהשלים בינואר 1899. נגינת הבכורה, שוב בניצוח קולון בתיאטרון שאטלה, התקיימה בחודש העוקב; העיבה עליה פטירתו של נשיא הרפובליקה של צרפת - כמו בשלהי השנה החולפת בישראל, ההיענות לקונצרטים הייתה דלה, רבים מהם בוטלו ואלה שהתקיימו לא זכו לעניין תקשורתי רב. אנסקו לא העניק לפנטזיה הפסטורלית מספר אפוס ולמעשה גנז את

וולפגנג אמדאוס מוצרט

סינפוניה קונצ'רטנטה לכינור,
וילה ולתזמורת, ק' 364

30 דקות

שתי **סינפוניות קונצרטיות** הותיר לנו מוצרט, שתיהן בסולם מי במול מז'ור; הראשונה לאבוב, קלרנית, קרן, לבסון ולתזמורת, מ-1778 - וזו שלפנינו לכינור, לוויולה ולתזמורת, מ-1779. שתיהן נוצרו בקרבת זמן לשהותו של מוצרט במנהיים ובפריז: בביקוריו בערים אלה התוודע ל"סימפוני קונצ'רטנט", מעין יציר־כלאיים בין "סימפוניה" - יצירה תזמורתית רחבת הקף במבנה מתוחכם לבין "קונצ'רטו" - שיח בין סולן לתזמורת. המקצב המנוקד בפתיחת היצירה שלפנינו והקרשנדו בתזמורת בסוף המבוא היו ממאפייני חצר מנהיים. ב"סימפוני קונסרטנט" הפריזאית, יורשתו הפופולרית של ה"קונצ'רטו גרוסו" הבארוקי, שוחחו עם האנסמבל - וזה עם זה - לא סולן אחד, אלא שניים או יותר (בתקופת הרומנטיקה יונהג הכינור קונצ'רטו "כפול" לכינור, לוויולה ולתזמורת, קונצ'רטו "משולש" וכיו"ב). בקטגוריה זו אצל מוצרט ניתן לכלול גם את הקונצ'רטו לשני פסנתרים (אף הוא במי במול מז'ור) ואת הקונצ'רטו לחליל ולנבל.

נראה שהסולנים שמוצרט הועיד להם את הסינפוניה קונצ'רטנטה שלפנינו היו אביו ליאופולד בכינור - והוא עצמו בוויולה: מוצרט היה כנר מעולה אך גם אהב ליטול את תפקיד הוויולה, בעיקר בגנינת רביעיות כלי קשת. היצירה במבנה הפרקים מהיר־איטי־מהיר של תקופת הקלאסיקה. נוסף על האיזון המופלא בין תפקידי שני הסולנים, מוצרט גם מחלק לשניים את חטיבת הוויולות בתזמורת ובכך משיג מרקם עשיר יותר. שרד רק חלק מכתב ידו של מוצרט (המעיד, למשל, כי הקדנצות הן מאת המלחין עצמו); הפרטיטורה הגיעה מן ההוצאה הראשונה, כעשור לאחר מות המלחין.

היצירה. הביצוע הבא התקיים רק ב-2017 ביוזמת המנצח גבריאל בבשלאה, שחשף את היצירה, ערך מחדש את הפרטיטורה, ניצח על ביצוע הבכורה המחודש ואף העמיד את התווים לרשותנו. כמו הסימפוניה הפסטורלית מאת בטהובן, גם הפנטזיה הפסטורלית בסולם פה מז'ור; לדברי איתן שמייסר המנצח, "המחווה לסימפוניה הפסטורלית מתבטאת אצל אנסקו גם בפרק השני - עם זרימת השמיניות, ובפרק הסערה הרביעי - עם התפרצות כלי הנשיפה ממתכת והטימפני."

מקס ברוך

רומנצה לוויולה ולתזמורת, אופ' 85

9 דקות

מָקס כריסטיאן בְרוּך, מלחין גרמני לותראני, נודע **בכל נדרי** שחיבר לצילו ולתזמורת על פי מגנינת התרת הנדרים של החזן בערב יום הכיפורים ולפיכך הנאצים תייגו אותו "יהודי" וכל יצירותיו נאסרו להשמעה.

ברוך נולד בקלן והיה מורה ומנצח בכמה מערי גרמניה. ב-1880 הפליג לליברפול ובמשך כשלוש שנים שימש שם מנצח הפילהרמונית המלכותית. לאחר מכן לימד בבית הספר הגבוה למוזיקה בברלין ובין תלמידיו נמנה רייף ווהן ויליאמס. במקביל למשרות הניצוח וההוראה, ברוך לא פסק לחבר מוזיקה: בסגנון הלחנתו נטה יותר אל האידיום הקלאסי־רומנטי של ברהמס וכחות אל חידושיהם של ואגנר וליסט. הוא הלחין אופרות, סימפוניות, קונצ'רטי ויצירות ווקאליות וקאמריות.

את ה**רומנצה** מ-1911 הקדיש ברוך לוויולן הראשי בתזמורת האופרה של פריז, מוריה וייה. לברוך היה עניין מיוחד ב־פֶלִי: שנתיים לפני כן הלחין שמונה קטעים לקלרנית, לוויולה ולפסנתר, אופ' 83 ובהמשך יחבר קונצ'רטו כפול לקלרנית, לוויולה ולתזמורת, אופ' 88. כמו בשתי הרומנצות לכינור ולתזמורת מאת בטהובן, למשל, גם ביצירה שלפנינו עולות בקנה אחד וירטואוזיות ולריות.

סולנים בסערה אדגר מורו / וריאציות רוקוקו

דוד חימנס קורס מנצח (ספרד)
אדגר מורו צ'לו (צרפת)
רואי דיין מנדולינה

קלאצ'ה / קונצ'רטו למנדולינה מס' 2, אופ' 144
צ'ייקובסקי / וריאציות על נושא רוקוקו, אופ' 33
מוצרט / סימפוניה מס' 36, ק' 425, "ליניץ"

28.5	27.5	26.5	24.5
ימק"א ירושלים	מרכז המוסיקה רעננה: 09-7711330	מכון ויצמן רחובות	מוזיאון תל אביב

כלים וקולות

ויקטוריה מולובה מנגנת בטהובן

אבנר בירון מנצח
ויקטוריה מולובה כינור (רוסיה-בריטניה)

בטהובן / הפתיחה יצורי פרומתיאוס, אופ' 43
בטהובן / קונצ'רטו לכינור, אופ' 61
בטהובן / סימפוניה מס' 3, אופ' 55, "אירואיקה"

9.6	8.6
תיאטרון ירושלים	בית האופרה תל אביב

